

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések 's előléptetések; Abaujmezei követválasztás; Dobrossy János †; a' pozsonyi vasutiszárny; a' pestbudai hangászegyesület műelőadása, különféle: Buttler János gr. nyilatkozata a' zemplényi rendekhez; kolozsvári 's nagyenyedi tűzveszély 's a' t.) Portugália (a' királyné 21ik születésnapja; Sampayo kisasszony ismét eltűnt; 's a' t.) Anglia (Lapvélemények a' miniszerségi kérdés-el-döntésről; parlamenti ülések 's a' t.) Franciaország (részletek a' miniszerségi fordulat iránti vitázaról; 's a' t.) Olaszország (a' római szent'szék válasza a' porosz kabinethez a' vegyes házasságok ügyében (folytatás) Belgium, Németország, Törökország, Gabonár.

Magyarország és Erdély.

Őcs. 's ap. kir. f. é. mart. 19iki határozatában a' szatmári káptalanál Lin c zy József éneklőkanonokot székesegyházi npreposttá; B o d ó Mihály örkanonokot éneklővé; O b e r m a y e r Andor székesegyházi főesperest örkanonokká; 's L á z á r J á n o s szatmárnémeti lelkész és kanonokot székesegyházi főesperessé nevezní méltóztatott. —

A' nm. magyar kir. udvari kamra az ungvári megürült kasznárságra F r e u d h o f f e r Józsefet; — az így megürült ungvári kulesárságra G r y n a e u s János igazgatósági irnokot; — a' megürült első irnokságra M e s k o József másodirnokot; — továbbá a' szegedi sóhivatali ellenőrségre S c h e n k J ó z s e f földvári sóirnokot, saját kérelme következtében; — a' lippai pajtaórségre R o s s u Miklós ottani kerülőt; — végre az ennek helyére ment P a u l i József áttétele által megürült nagy-beeskereki kerüléségre S z e d l a c s e k Jánost alkalmazta.

F. majus Isején sz. kir. Kassa városban ns Abauj megye részéről, köztiszt. főispáni helytartó 's kir. tan. köji Comáromy István ur elnöksége alatt tartott közgyűlésen 1500 számra ment választó KK és RRdek köz kívánatát nyitra-ivánkai Vitéz János alispán ur gyöngékedése miatt többszörös kikiáltatása után is megköszönvén, 's e' miatta' megyétől méltán nyert bizodalmat el nem fogadhatván, országgyűlési követekké bárcazi Bárczay Mihály és pécsujfalusi P é c h y Emmanuel db. urak választattak meg.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÖVETEK: Veszprém-megye részéről K o c s i - H o r v á t h Sámuel első alispán és H u n k á r Antal tb. választattak meg maj. Ijén ifj. Zichy István főispán betegeskedése miatt az első alispán elnöksége alatt tartott közgyűlésben; J á z s a g és két k u n s á g é r u l: S z l u h a Imre kir. tan. 's nádori főkapitány és K á l m á n Sándor tiszti főügyész; G y ő r városáerul: C z e c h János város főbirája 's m. n. t. akad. r. tag, és R á b a István városi tanácsnok; E p e r j e s városáerul: zebegnyői D i e n e s István város főbir. és aggteleki B u j á n o v i c s Vincze bíró; A b a u j é r u l: B á r c z a y Mihály és gr. P é c h y Emmánuel; N ó g r á d é r u l: S z e n t i v á n y i Anzelm és Fráter Pál; B u d a fővárosáerul magyar nyelvű utasítás 's maj. 6ki választás mellett: S c h r e i b e r Ferencz anyavárosi főbiró és K e l l e r Ferencz város kapitánya.

Debreczen: Apr. 27kén adatott meg az utolsó tisztelet f. évi apr. 24kén élete 54dik évében elhunyt Madarász - D o b r o s s y János urnak, a' debreczeni anyaiskolában a' hazai törvények 26 évig volt oktatójának, azon köz és nagy részvétellel, mellyet hivatali 's erkölcsi jelességeivel méltán megérdemelt. A' felsőbb tanuló ifjuságon, tisztitársin, helybeli minden vallású lelkészekén, ns városi tanácsn 's választott polgárságon kívül eltakarítottásán jelen volt a' kerületi tábla nagyobb része is elnököstül 's ügyvédkarostul, egyéb fensőbb 's alsóbb rendűek nagy tömege, díszit é anyaiskolai éneklőkár szomorú zengedelmével. Önmagát meghaladni látszó gyászbeszédet mondott a' helybeli kórház rendes predikátora Tóth Mihály ur, szónokla fölötté az anyaiskolában a' böleselkedés r. és köz. oktatója, Vécsey József ur 's mindkettő köz megelégtetésre. Élete rövid rajzát Sárvary Pál prof. ur készítette, valamint síremlékét is. Ki az elhunyt derék férfit ismerte: rajzát hű vonalúnak lelendi. Nyugodjanak fáradt porai! A' főiskola vesztését a' gondviselés pótolja ki!

(A' p o z s o n y i v a s u t i s z á r n y.) A' Ferdinand éjszaki vasut részvényesei ez évi martz. 26kán tartott közgyűléséből a' pozsonyi mellék vasutvonalra néve ezek olvashatók a' kiadott hivatalos ülési jegyzőkönyvben: „Ezen már 3 év óta függőben levő kérdésre néve, e' hosszú időköz alatt legszorgalmas fúradásinál sem valának ugyan képesek kívánt sükert eszközölni, részint a' magyar és ausztriai törvények közt uralkodó különőség miatt, részint pedig, mivel egymást átszögő érdekek 's körülmények jövének kölcsönös surlódó érintkezésbe; de azért az igazgatóság reménye koránsem esőkkent, hogy megnyerendő a' legf. engedelmet e' vonal-kiegészítésre; minek következtében szükségesnek tartjuk az e' tekintetből a' mult közgyűlési határozat értelmében tett fontos lépteket 's költségeket Önöknek rövid tömörségben kimutatni: 1836ki martz. 7ikén, 3 napmulva, mintán a' f. öls. Rothschild bárónak szabadítékot méltóztatott adni a' bécs-bochniai vasut-építésre, e' szabadítékot Deutsch-Wagramtól Pozsonyig építendő vasutvonalra keré kiterjesztetni Rothschild, mire azon határozata következik ő fölséginek ugyanazon hó 19én, miszerint a' vasutakra néve jövendőben alkalmazandó rendszabályok megalapítatása előtt illyenemű szabadíték nem fog többé adatni; egyszersmind azonban megengedvén azon előmunkák 's vizsgálatok véghez vitelét, mellyek t. i. utóbb, a' szabadíték-megnyerés esetén, szükségesek lehetnek. Ezután mindjárt a' Ferdinand éjszaki vasut részvényesire ruházá szabadítékát Rothschild b. 's ezek igazgatósága többször folyamodék ő fölségéhez e' mellékvonat építhetése miatt, mindig részletesen említvén meg, miszerint az nemesak az éjszaki vasutra néve lenne rendkívül hasznos, hanem az általa átmetszendő magyar 's ausztriai vidékekre is igen kedvező hatású a' kereskedési közlekedés könnyítése által Magyarország, Ausztria, Csehország, Szilézia 's Morvaország között, különösen azon tekintetből is, mivel Magyarország legtermékdúsabb megyéji a' Duna balpartján terjednek el. Ezalatt 1838iki jul. 26kán költ magas kormányrendeletben tudtunk adaték Rothschild bárónak, miszerint korábbi kérelme azért nem nyerhet teljesülést, mivel szabadítékát az éjszaki vasutársaságnak engedé át, mellynek igazgatósága részéről benyújtott rokortárgyú kérelmet teljesíthetni tartá fön magának ő

fölsége. Eddig nem nyert ugyan e' tekintetben hivatalos végzést az igazgatóság, de valamint az, ugy a' pozsony-városi küldöttség is legbiztosb reményt kapának e' fő fontosságú tárgy kedvező eldöntése iránt. E' nyilatkozatokban bizván, 's vezéreltetve e' mellékvonat eddig általános megismert hasznosságától, egyszersmind a' legf. szabadíték 2ik cikkéhez támaszkodván, 's az előmunkákra adott legf. engedelemben, fölszólítá az igazgatóság a' részvényes társaságot annak elhatározására: nem tanácsos é a' pozsonnyali összeköttetés miatt szükségessé leendő kettős vonalt a' mellékut kezdetéig mindjárt az építés elején megkezdeni; mivel utóbb csak tetemes költségszaporodással és számtalan nehézséggel küzdve lehetne azt eszközölni, mire a' közgyűlés nem késétt azonnal szükséges fölhatalmazást adni az igazgatóságnak. Ennek következtében a' mellékut kezdetpontjaul Gänserndorf tüzeték ki, 's az építést egészen e' terv szerint intézék. A' Gänserndorf 's Pozsony közt magányos vállalkozó által fölláított gyorskocsizásra néve némely fáradságos előzmények után sükerült az igazgatóságnak a' magyar határszéleken divatozó utlevéli 's vámrendszer iránt az illető hatóságokkal olly egyezkedésre lépni, mellyek egy részről a' legf. rendeletek végrehajtását biztosítják, más oldalról az utazók 's áruk szállítatására nagy könnyebbséget nyújtanak, nemesak mostanra, hanem a' jövendő nagyobb kiterjedésre néve is. A' sokoldalú vitatkozásokból, 's ő föls. elibe terjesztett alázatos kérelmekből kitünik, hogy az igazgatóság nyugottan tekinthet a' kívánt vonalkiterjesztés megnyerésére Gänserndorf-Pozsony közt, mert: a) e' vonal igen kedvezőleg mozdítandja elő a' kereskedést a' Duna balpartján fekvő országokban, mellyek: Magyarország, Galiczia, Morvaország, Szilézia és Csehország; b) az is méltányra várhat, hogy az éjszaki vasut részvényesi annyi pénzaldozatot tevének már e' tekintetben; végre c) az 1837iki dec. 29iki és 1838iki jun. 18iki legf. határozatok jól magyarázott értelmé következtében minélelőbb várhatni a' kedvező véghatározást. Mivel azonban az engedelem még hosszabb ideig maradhatna el, 's az építés folytatását nem tanácsos föllüggeszteni, tehát szükségesnek véli az igazgatóság e' fontos tárgyat lényegileg mozdítani elő azzal, hogy ujjolag kéréssek meg ő föls. előleg legalább az ausztriai földön fekvő 2^{1/2} mérföldnyi vonal levévezetése miatt, Gänserndorftul March folyamiig Schlosshof közelében, azon megjegyzéssel, miszerint azon esetre, ha az illető fő kormányhivatal e' mintegy 10 ezer ölnyi térnek, a' szabadíték határidő eltelése után a' status számára átengedtetése iránt, az 1837iki dec. 27iki 's 1838iki jun. 18iki legf. határozatok értelmében maradandóan nyilatkoznék, az igazgatóság és részvényes társaság ebben is kész megegyezni. Kérdezzük tehát a' közgyűlést: megegyezik e' ezen módosításban? Készer szavazattal bíró részvényes azon megjegyzést tévé itt: vajjon nem tanácsos é a' legf. határozatot elvarni előbb a' már eddig benyújtott kérelmekre? melly indítványa mindazáltal nagy ellenesre talált. Az elnök azon figyelmefetésére, hogy e' kérelem teljesülése a' tudva levő akadályok miatt még hosszabb időre haladhat, általános többség utján határozattá lón a' Készer által megtámadott indítvány.

A' pestbudai hangászegyesületnek 6dik műelőadása e' folyó 11dik hangászati évben vasárnap maj. 12kén, délutáni ötödfél órakor lesz Pesten a' k. v. nagy redut-teremben. — A' t. egyesületi tagok pénteken és szombaton maj. 10. 11kén vehetik által belépti jegyeiket (de azok biztosító-lapjaik vagy ujan kiadott párjaik előmutatása mellett) szokás szerint Pesten, egyesületi pénztárnok Klausz E. L. urnál. 's előadás napján az egyesületi írószobában; — Budán pedig Milecz Imre urnál.

KÜLÖNFÉLE: Nádorunk ő cs. kir. f. ölsége f. hó Isején délutáni 4 órakor Bécsből visszaérkezék Budára. — István cs. kir. f. hg m. hó 29kén az ujonnan fölépített pesti cukorgyárt szerencsesíté látogatásával 's 2 órát mulata ott, szemléltetve a' gyárműveket. Távoztakor megelégtült jelenté a' tulajdonosának. — Országunk primása f. hó 27ikén mintegy délutáni 5 óra tájban szándékozik Esztergomba érkezni, 's beiktatási ünnepélye másnap veendi kezdetét. Majus 30kán hármas ünnepet illend Esztergam: urnapját, apostoli fejedelmünk névnapját és primásunk születésnapját, ki 1775iki majus 30kán születék Veszprémben. — A' bécsi cs. kir. közönséges udv. kamra következő hazánkfiat tisztele kizáró szabadítékkal: Verther Fridriket, Budán Grosz-házban a' hid közelében 5 évi szabadítékkal szeszegető-gőzkészítményre, melly felényi helyet foglal el hasonló sükerre számított gömbölyű vagy hengeralku gőzstútnél, 's azért csekélyebb súlyu, 's még számos egyéb kitérésseggel is bír mind műtani, mind gazdasági tekintetben. 2) Nádasdy Tamás grófot (Bécsben Leopoldvárosban 528 sz. a.) öt évi szabadítékkal azon találmányára, melly szerint az elhulló 's eddig használatlan nem szokott selyembubó-darabokból sajátszerű durva selyemszövetet készített „Isadan“ név alatt, mellyet egy vagy több színben mindenféle takaróra, béléssre 's t. eff. használhatni. — Zemplény megyének apr. 15 's több napján tartott közgyűlésen többek közt olvastaték Buttler János gr. az iránti akarattnyilvánítása, hogy azon alapítványi tőkepénz, mellyet egy, a' Ludovica katonaintézetben, e' megye RRei által időül időre választandó ifjunak neveltetésére a' megye hadi pénztárába már lefizetett, kamatra olly módon adatnék ki, hogy az azon katonaintézet-megnyitáskor azonnal az országos pénztárba szolgáltatassék át, addig a' kamatokról szabad rendelkezést e' megye RReinek engedvén által. A' késő maradék haláját már eddig is kivávan a' tisztelt gr., ez újabb jötevésegeért 's a' köz jóra nemes-lelkűleg buzgó rendelkezéseért a' megye RReinek hangos eljen-kialtozási közt ömledezett szives köszönetéről az alispán által értesítettü rendeltetett, fentartván magoknak a' megye Rendei valamint mostanra ugy jövendőre is e' kamatokról intézkedés esetén azon jogot, hogy e' jötevényességben részesülésre a' folyamodók közül az, kit legérdemesbnek találának, választassák,

vagy azon kamatokat a' tőkenevelésre fordíthatják. — **S i n a b.** a' bécsyőri vasutvonal-építésen nagy szorgalommal dolgoztat. Naponkint mintegy 7 ezer munkás ember foglaltos ott. Eddig azonban még nincs a' vonalba eső minden föld beváltva, mivel a' kormány nem akarja kénytetni az illető birtokosokat, az alkudozások pedig igen lassan haladnak előre, mert a' vonal számos szőlőhegyen vág keresztül, mellyek tulajdonosi rendkívül nagy pénzmenyiséget követelnek kárpótlásul. — Erdélyi magányos levelek szerint néhány év óta tetemesül esőkken ott a' kereskedési élénkség, 's némely kereskedési ág egészen elapadt, holott eddig kitünő virágzásban díszlett. A' szomszéd fejedelemségek (Moldva 's Oláhország) kereskedési terjeszkedése egyik fő oka ez aggasztó körülménynek, mert mindenütt önálló társulatok 's vállalkozók támoznak, mi természetesen rendkívül esőkken az erdélyi kereskedési vállalatokat. Okozzák ezt mindazáltal más részben a' rossz utak is, minek következtében az Olt-hajózási társaságnak kétszeresen ürvendhet testvér hazánk; mert e' korszerű vállalat tetemesül fogja emelni a' kereskedést. — **L o n o v i** es Józsefcsanádi püspök 's nagyváradi iskola-kerületbeli főigazgató ápril 22kén a' temesvári gymnasiumot meglátogatni sziveskedett, hol is a' kegyes iskola-beli növendékek szeretett, ritka leereszkedésű főkörmányzókat örömteljes szónoklatokkal fogadák, 's közülök a' tanulmányi tárgyakból felszólítottak teljes megelegültére feleltek. Minek bevezetésével a' könyvtárt meglátogatók 's a' helybeli igazgatóknak. Schmidt Antal úrnál a' tiszteltor belieket alórván, a' tanítókat nyájasan megvendéglé. — **T a r c z a l** ápril 26kán: Tancsics Jánosnak, ki a' szombathelyi püspökmegyében három püspököt mint számtartó szolgált 's 1831ben Tarczalra vevé lakását, felesége f. évi apr. 21kén Szikszóra utazni szándékozván, egy tarczali lakos Sente Mihály 22 eszt. fiával innen elindult, 's midőn a' Szikszó mellett folyó Hernádhöz értek, a' vakmerő ifju kocsis, noha látta áradását a' víznek, mégis neki hajtott; midőn a' folyam közepére értek, a' szekér víz alá bukkott 's csakhamar a' kocsikast, mivel a' kocsis a' szekérodalakra állott, a' benne ülő asszonnyal együtt fölvetette, 's a' szekérből kiragadta. Mintegy 500 ölnyi messzeségre vitte a' viz a' kocsikásban ülő asszonyt, de csolnak v. hajó nem léte miatt senki segítségére nem mehetvén, végre a' kocsikast is elborította, 's ekkor az asszony előre nyújtott kezekkel a' vízbe esett, de mivel két pamuttal bélelt köntös volt rajta, ezek őt a' víz alá merülni nem engedék, így a' víz egészen Kis-Dobsány falu alá mindig színén lebegtetve vitte őt, hol egy csolakkal épen a' folyón keresztülvezetni akaró asszony megpillantván a' szerencsétlent, feléje evezett 's csolnákhöz kötötte lábát keszkenővel a' víztől hozatottnak 's partra vonta, de már halva, semmi orvosi segély nem lévén, hogy talán életre idézethetett volna még. A' dobsányi sírkert nyugtatja tetemeit 72 éves férje mély fájdalomára. A' kocsis legény is, miután a' viza' szekeret is felfordítá, vízbe fult, a' lovak is, szerszámaikba keveredve, nem uszhatván, oda veszték. — **K o l o z s v á r o t t** majus Ijére viradott éjjel 15 ház égett el minden melléképületestül, ápril 26kán pedig éjjel körül Nagy-Enyeden 10 ház, egy palinlakó 's egy katonaisztálló, de itt emberélet is veszett, t. i. egy 13 eszt. leánya kevés vagyunkája mentetése miatt egy égőházba rohanván tűzoldozattá lett. **K o l o z s v á r o t t** a' r. katonaságon kívül a' különböző vallású tanulósg, mint szinte Enyeden a' ref. collegiumi ifjuság különösen kitünteté magát a' tűzoltásnál. E. H. —

Portugália.

(A' királyné 21ik születésnapja. Sampayo kisasszony ismét eltűnt.) Lissabon, ápril 8kán: D. Maria királyné ápril 6kán üllé 21ik születésnapját, melly alkalomkor szerencsekívánatokkal járulának elibe. — Bomfin b. lemondása következtében keletkezett ministerségi zavarok még nem értek véget; a' királyné ugyanis volt ministeri közül legalább kettőt meg akarván tartani, Sa da Bandeirát 's Manoel de Carvalhot, ez az új kabinet alakítását tetemesül gátolja. Némelyek szerint a' királyné azon merész eszközöz nyuland, hogy a' cortest néhány hónapra bezárandja, időnyeres végett kormánya megújítására. — Legújabb lissaboni hírek szerint Sampayo kisasszony, tömérdek kincs örököse, Palmella hgnővel, ki egyáltalában mostoha-anya akar lenni, ismét eltűnt; d. Mariának multkor említett irata következtében, mellyben a' fiatal örökösöt „Fayal marquisónak“ nevezé, Sampayo család személyes udvarlaton volt a' királynénál, 's ellenszólalkozott, miszerint az udvar olly korán fiatal rokonjokat Palmella család legidősb fija törvényszerű nevének ismeri meg. Ezen ellenszólalkozásra oda nyilatkozá a' királyné, miszerint legkevésbbé sem volt czélja, a' papiszek előtt folyó perre hatni. Mivel azonban a' gazdag örökös nő nem sokára 12 éves leend 's ez időben, portugál törvény szerint, házassági szerződést köthetni 's végrehajthatni, királyi rendelet jelent meg tehát, melly Sampayo kisasszonyt Palmella hercegnő kezeiből eltávoztatni 's míg jövő sorsárul határozat fog hozatni, harmadik 's idegen kézbe rendelte adatni. Mire Sampayoék e' rendeletet foganatosítani akarák, de nem juthatának fiatal rokonukhoz, most tehát 2500 font sterling jutalmat ígértek annak, ki rejtekét fölfeledezi. A' királyné palotájában gyamitják őt rejtve, mellynek szobáit azonban a' törvény szolgálai föl nem kutathatják. —

Anglia.

(Lapvélemények a' ministerségi kérdés-eldöntésről.) Londoni lapok szokás szerint lealázni vagy magosra emelni törekszenek a' ministerségi kérdés iránti nagy szavazás sikerét, mikép azt külön pártérdekeik kívánják. A' M. Post ugyanis így nyilatkozik e' tárgyról: „Hosszas, untató 's egyszersmind terméketlen vitatás után végre 22 szónyi látszatos többséget nyert a' ministerség, melly körülmény bizonyára nem fogja elvákíthatni a' közönséget. Az alsóházban 36 kormánytól fizetett tisztviselő ül, 's ezek természetesen maguk ügyében szavaztak, midőn bizalmat

tanusítának a' ministerség iránt. E' 36 szózat levonása után, Peel indítványa részire 14 szónyi többség maradt volna.“ A' Globe ellenben azt jegyzi meg ez állításra, hogy vajjon mennyire apadt volna le a' tory kisebbség, ha azon követek nem szavazának, kik a' whig ministerség megbukásától tisztségeket reménylhetnek. Továbbá következő gúnyra fakad az érintett lap: „Szent Roden (czélzás Moore Tamás egy igen csipős gúnyiratára e' férfi ellen) bizonyosan ki fog törlesztetni a' tory kalendáriumbul, 's oltárszekerénye előtt soha többé nem fognak gyertyák lobogni. Segélyivel igen bőkezű volt ő. Valamint azon portugál férfi, ki egykor kedvencz szentjeit hívá segélyül, hogy könnyebben juthasson öszvéro háttára, rögtön az állat másik oldalán sárban tapasztalá magát heverni, 's az ellen panaszkodék, hogy a' szentek igen nagyon segíték őt; ugy a' toryk is igen erősnek tartják most Roden gr. segítségét, mert hivatalba jutás helyett nyakig sülyedtek sárba 's átkozzák bajuk okozóját.“ M. Chronicle: „Ime, lássák Önök, hogy a' ministerség végső elhatározottsága sem volt képes tory kezekre játszani az alsóházat. Magasztalják csak bizvást Peel Róbertjüket. Csevegni 's forgolódni bámulatosan tud ő, ürügyekben bátor, színeskedésben nagy mester 's lovagi vezér, hol futásról vagy alattomos esetről van szó. Ő életében soha nem volt egyéb, mint hátravonulást ügyesen vezérteni tudó tábornok. De nem az ő kezeiben villog azon boszorkard, melly szenvedő népet 's üldözött vallást ótal-mazni legyen képes. Ha ő Herculese pártjának, mint mondani szokták, ugy ő a' guzsaly mellett ülő Hercules, és koránsem azon félisten, ki a' nemeai oroszslant legyőzé. Peel R. főnök 's pártvezér! Nem, Roden l. a' vezér, és sir Róbert csupán fegyvernőke ennek.“ A' radical Spectator nem igen nagy jelentőséget tulajdonít a' ministerségnek e' látszatos fordulatban győzelmé miatt, 's Duncombe indítványára czélzólag azt jegyzi meg, mikép a' ministerség bizonyosan nagy kisebbségben fogott maradni, ha általános politikája került volna vitatási szőnyegre. Egyszersmind vádolja a' Spectator azon irlandi szabadelmű követeket, kik szavokat Duncombe indítványának ígérék, 's aztán, tizenhárom kivéven, O'Connell vezérlete alatt, a' ministerség mellé pártolának. John O'Connell, Dani 3adszülött fia, ministerség ellen szavazott, legidősb fia, Morgan, pedig a' többséggel. A' Times, előre meglevén győződve a' whigek diadaláról, szóra sem méltatja e' tárgyat. Az Examiner nézetei ezek: „A' szavazás Duncombe indítványára Lushington komoly ellenzése daczára is csakugyan véghez ment, noha ez ellenzés a' radical párt nagyobb része akaratjából vagy megegyeztével történt. Csak arra szükség olvasóinkat figyelmeztetnünk, hogy a' mostani alsóházban 200 olly férfi ül, ki határozottan pártolja a' titkos szavazást, 's azonnal átlátandják, miszerint a' radical ügy száznál több barátja, kik mindnyájan őszintén ohajjtják a' javító törvény kiegészítését, Duncombe meggondolatlan tette következtében kénytelenek voltak ellene szavazni, noha az indítvány szellemével egészen rokon érzelmeket táplálnak kebleikben. —

(Parlamentí ülések. Elegg.) Az alsóházi ápril 22iki ülésben Labouchere másodszeri fölolvastatását indítványozá azon törvényjavaslatnak, mellyet a' jamaicai alkotmány-fölfüggesztés végett a' ház elibe terjeszte, 's oda nyilatkozá, miszerint a' ministerség e' kérdésre nézve azon bánásmódot kívánja követni, mellyet a' canadai alkotmány-fölfüggesztéskor használt, azaz vitatás nélkül kívánja megengedtetni az illető törvényjavaslat másodszeri fölolvastatását, ezután pedig az érdeklettek védelmezését kihallgatni a' ház soronpielőtt 's csak akkor kezdetni meg a' tulajdonképi vitatást, midőn már választmány elibe jutand a' törvényjavaslat. Peel nem ellenzé a' ministerség e' kívánatát; azt azonban előre ümepélyesen kiköte, miszerint ő ez által koránsem nyilatkozik az elv vagy rendszabály helyessége és pártoltatása mellett, egyszersmind azon reményét fejezvé ki, hogy ez igen fontos kérdéstről nem szükség ugy vitatkozni, mikép pártügyek fölött rendszeren történni szokott. (Halljuk! Halljuk!) Véleménye szerint azon esetben, ha a' ministerség az illetvényesek ügyvédei, kereskedők 's más e' tárgyban érdeklettek kihallgattatása után, jobb bánásmóddhoz nyulásra tapasztalna ösztönt magában, ugy e' rendszabály által koránsem fogná magát lekötöleztetnek tekinteni. „A' börtönzési rendszerre nézve, így folytatá szavait, kénytelen leend ugyan a' parlament szigoruan ragaszkodni a' kimondott törvényhez; de ha 5évi alkotmány-fölfüggesztésen kívül más módot is lehetne találni a' bajorvoslásra, ugy azt valóban késkedés nélkül kellene megragadni, mert igen bajos lehetne anynyi ideig alkotmány nélkül kormányozni olly szigetét, mellyen 200 év óta élvezik az alkotmány üdvös következményit, azonkül pedig a' félmilliónál többre rugó adót nem olly könnyen fogná begyűjthetni a' kormány. Alkalmat kellene a' jamaicai törvényhozóságnak inkább nyújtani makacssága még egyszeri megfontolhatására, 's komolyan inteni azt kötelességei pontos teljesítésire, 's ha még ezután is hajthatlanoknak mutatkoznának a' nemzeti képviselők, csak akkor lenne kész tökéletesen helybenhagyni a' kormány mostani szándékát.“ E' beszéd után ellenzés nélkül olvastaték föl másodszer a' kérdéses törvényjavaslat. Burge, kit megbízottjaul választá Jamaica képviselősege, 5 óraig tartó hosszú beszédet mondott a' ház soronpielőtt; mellyből azonban még eddig nem közlének részleteket a' londoni lapok. Mereweather, a' jamaicai földbirtokosok megbízottja, másnap kívánt nyilatkozni a' sorompok előtt. — A' felsőház e' napi ülésben Radnor gr. nyilvánítá, hogy ő az irlandi kormányzat ügyét vizsgálendő biztosságnak tagja lenni nem akar, mert határozottan rosztalja a' peerek e' rendszabályát. Másnap az alsóházban azon indítvánnyal lépe föl Coddington hajóvezér: fogadná el határozatul a' ház, hogy ezentul minden hadihajó egészen harcizlag legyen fölkészülve, midőn siktengerre indul. Wood tengerészeti titoknok, azon reményét fejezé ki, miszerint a' ház nem fogadandja el ezen, kormányzatba vágó, indítványt, melly nyílt gáncsot támosztana minden tengerész-igazgatóságra 1815 óta. Nyilvánítá

egyébíránt, mikép az angol hadihajókón soha nem találtaték béke idején nagyobb számú legénység mint épen most, azt pedig józanul senki nem kívánhatja, hogy béke közepén is tökéletes hadi lábon álljon az egész tengeri erő. Azon vélemény, misze. int véletlenül veszélyes háboru támodhatna, alaptalan agyrem; mert minden háborut előre szoktak jelenteni bizonyos esalhatlan jelek 's körülmények, illy esetekben pedig vidéki állomásokon is könnyen kiegészíthetni a legénységet. Szavazásra kerülén a' dolog, 90 szóval 27 ellen félre veté Codrington indítványát a' ház. — A' tory sajtó folyvást egyenetlenségi gyomot törekszik növesztetni azudvarban 's kimondhatlan aljasságokra vetemült, mely anyjával meghasonlásba hozá a' királynét, minek következtiben hosszash ideig kerülék egymást. — Sebastiani gróf april 22dikén Calaisba hajózott. — Az edinburgi Scott-Walter társaság jelenté, hogy pénzébül kifogyott, mellyel emléket akart fölállítani a' nagy regényírónak. — A' gőzhajózási összeköttetések napról napra terjednek. Newcastleben legközelebb 50 ezer sterlingnyi alappal létesült gőzhajó társaság, mely három gőzöst állíta föl a' szárazfölddeli összeköttetés gyorsítására. — A' glasgowi tűzser-esarnokban apr. 18ikán gyűlést tartván az ottani keletindiai társulat, az ismért Waghorn előadá nézetit a' gőzhajózás tökéletesítése iránt a' keletindiai összeköttetésre nézve a' vörös tenger által. Waghorn diesérőleg emelé ki, milly megelőző bánásmóddal könnyíté minden munkálkodásit M. Ali. Rövid idő mulva Indiába szándékozik utazni Waghorn. A' cityben aláírást gyűjtnek a' legelőbbkelő kereskedőházak Waghorn azon fáradozási megjutalmazására, miket az indiai posta gyorsabb menete iránt olly szerencés sükerral tett a' közönség javára, noha számos akadályt gördített elibe az angol postai kormányzóság. — Rundscht Singh már régóta kívánta bizonyítani a' fő-kormányzónak, milly nagy tisztelettel viseltetik iránta. Lahore hatalmas fejdelme köztudomás szerint olly testőrséggel bír, minővel egyetlen európai uralkodó sem dicsekedhetik: egy csapat szép hölgyből áll ugyan is e' testőrség, mely e' fejdelem palotájában dzsídával és nyállal 's puzdrával örökösök, és mindenütt kíséri az uralkodót. Mivel e' szép testőrség természetesen legnagyobb mértékben voná magára minden Lahoreba érkező európainak figyelmét és csudálkozását, tehát azon szerencés gondolatra jött Rundscht Singh, hogy amazonjaiból néhány példánnyal kedveskedjék Auckland lordnak. E' határozata következtiben husz gyönyörű ezirkasszai hölgyet küldé ajándékol a' ns lordnak Lahore uralkodója. Auckland l. legnagyobb meglepetéssel fogadá e' díszes ajándékot, mellyet azon kérelem kísért: küldene a' ns lord olly orvost a' lahorei fejdelemnek, ki olly jól értsen a' gyógyításhoz, mint e' szép ezirkasszai hölgyek az ölés mesterségéhez. —

Franciaország.

(Részletek a' ministerségi fordulat iránti vitázból.) Dupin april 22iki beszédébül még következő szavak méltók említésre: „Bizonyos idő óta megfoghatatlan előszeretet uralkodik minden középszerűség iránt; nézetim szerint mindazáltal mindenkor esupán érdemes férfiakra kellene tekintettel lenni 's mindent elkövetni, hogy azok böcsültessenek. Az anyagi hatalom csak keveset jelent, ha erkölcsi erő nem segíti azt, vagyis azon böcsület, mellyel minden országos tisztviselőnek birni kellene polgártársai ellenében. Egyes férfiakat szükség tehát választani, 's a' megválasztottak közül egyiktől sem kell ollyasmit követelni, mi becsületjüket sértethné: mert böcsület volt az, a' mit tőlük mindenek előtt kívántunk, midőn őket megválasztottuk. Különben csak azért fognának hatalomra emeltetni, hogy annak gyakorlata által lealáztassanak.“ Dupin e' szavait hangos tetszéssel fogadá a' kamra; a' szónok beszéde közben többször nyilvánítá, miszerint világosabban nem fejezheti ki magát, de hiszi, hogy azért az egész kamra mégis tökéletesen érti ezelzésát. Thiers beszédébül világosan tünt ki, miszerint ő esupán azért nem juthata ministerségbe, mivel kizárólag csak a' külügyi tárczát követelte, holott a' külföld épen csak ezt akará tőle megtagadtatni, Franciaország érdeke pedig különösen parancsolja, hogy a' külminister kineveztetése, sohané legyen külbefolyás alá rendeltetve. Ezenkül még leginkább a' spanyol kérdés okozá, hogy Thiers-féle ministerség nem létesülhete. Thiers ugyanis határozottan kívánta, hogy az új kormány hathatósan segítse az alkotmányos kormányt Spanyolországban, valamint Anglia teszi, melly ország már 15 milliót áldozott e' ezelre; kívánta továbbá Thiers, hogy, valamint az angol hajóhad most gyakorolja, ugy a' francia tengeri erő egy része is parancsot kapjon a' spanyol partvidék őtalmazására, 's azon tetemes elelmi és hadi segély elfoglalására, mellyet folyvást külön helyekről küldöznek a' trónkövetelőnek, szükség esetén pedig francia pattantyus és tengerészi katonaság lépjen spanyol földre az alkotmányosak segítségéül, mikép azt az angolok Bilbao előtt 's egyéb helyeken tevék. Végzetül még azt is sürgeté Thiers, hogy azon kereskedési alkudozásokra nézve, melyek most Madridban folynak, Franciaország ne maradjon Anglia ellenében annak üdvös következményiből kifeledve. Egyébíránt még azon föltétet is szabá Thiers, miszerint a' kormány, mellynek ő tagja lenne, nem fogná magát előre lekötöni semmi tekintetben, hanem föntartaná magának azon jogot hogy, mihelyt szükség kívánandja, hatalmas hadsereggel léphessen spanyol földre, ha most e' pillanatban nem találná is azt tanácsosnak. E' föltéteket eleinte határozott ellenvetéssel utasítá vissza Lajos Fülöp, valamint a' kamatváltoztatást is. Utóbb mindazáltal minden föltétben megegyezék, mikép azt Thiers irásban előterjeszté, de Thiers ekkor szükségesnek gondolá, minden félremagyarázást elakarván kerülni, még szóval is határozottan fejezni ki tulajdonképi véleményét a' király előtt. Ő ezt leginkább a' spanyol kérdésre nézve gondolá szükségesnek, mert igen igen jól ismeri az udvar ez iránti nézeteit, 's valóban nem is esalatközék, mert mihelyt komolyan pöndíté meg szóval e' tárgyat, azonnal minden alkudozásnak vége szakadt, 's ő elhatározá, hogy ministerség-alakításban többé nem veendő

részt. Utóbb ismét fölkeresé őt ugyan a' tábornagy, nyajasabban szólá hozzá, 's azon állítással vált meg tőle: mikép ő most egyenesen a' királyhoz siet, és Thiers urat fogja neki ministerelnökül ajánlani; de ő (Thiers) még az ajtó alatt mondá a' tábornagnak: „Kérem uram, ne tanácsolja ezt a' koronának! Ha engem e' pillanatban ministerség-alakításra 's elnökségre szólítának föl, én abban csak armányt 's eselt látnék és nyilt panaszra fakadnék. Kényszerítem Őt, hagyjon föl ez eszmével.“ A' tábornagy távozé, miután igéré, hogy semmi olly ajánlatot nem fog tenni a' királynak, 's azóta nem is láták többé illy ezelből egymást. Thiers e' nyilatkozata nagy figyelmet gerjeszte. April 23ikán Lamartine nyitá meg az ülést, 's különösen Guizot nyilatkozati ellen kelt ki, azt rebesgetvén leginkább, hogy a' korona folyvást csak az országjavát akará előmozdítani, 's minden eddigi törekvési egyedül e' ezel-elérés e valának intézve, mi Guizot nézetivel kitűnő ellentétben áll. Guizot erre esípösen felelt, megjegyezvén, miszerint ő nem két 's több párt embere, hanem egyhez szokott ragaszkodni, mindazonáltal említésre sem tartja méltónak az olly ministerséget, melly a' kamrai többség véleményivel ellenkezik. Egyébíránt pedig ő lehetetlennek tartja, hogy valaki minden határozott elv nélkül örködhessék az ország anyagi 's erkölcsi érdekei fölött. (K a e z a j.) Lamartine: „Azon nézetekben, miket nekem e' pillanatban bűnömül tulajdonítanak, 200 tagja osztozik a' kamrának, kik mindnyájan politikai barátim. (Iz-gás.) Mi most is ugyanazon ügy diadaláért vagyunk egyesülve. Mi azon különös vádat illeti, mintha én egyszerre conservatív és radical lettem volna, arra csak egyet legyen szabad válaszolnom. Én e' kamrában mindig mérsékpárti véleményű valék, bár Guizot ur is azt mondhatná magáról! Guizot ur feledé azon körülményt, hogy t. i. két conservatív rendszer uralkodik, mellyek egyike hátra, másika pedig előre halad. Én az utóbbi pártolom.“ (Hosszas ingerültség.) Lamartine után Bugeaud tábornok szólá, és Passy megválasztatását törekvék mentetgetni, mit a' kamra nagyobb része tetszéssel fogadott. Odilon-Barrot pedig így nyilatkozott e' napon: „Én e' kérdésnél nem vagyok érdekelve, mert az általam képviselt vélemény valamint most távol áll a' kormánytól, ugy ezental is távol maradand. A' két középbül veendő ministerségre nézve soha nem nyilatkozám kedvezőleg. Mi a' kamraelnökséget illeti, én irásban nyilvánítám, hogy abból nem csinálhatni ministerségi kérdést. Az ellenzés nem oka e' hosszas ministerségi fordulatnak. Midőn hallám, hogy az, ki kormányra alkalmazásáról vádol minket, esupán magát véli arra alkalmasnak, megismerem azon régi gyűlölséget, melly haladó pártom ellen uralkodik. Pártot kizárni kábaság. Őn (Guizot) kiterjesztett pártlobogóval akart kormány-polezra lépni. Mi tehát kénytelenek valánk Őt azon törvényekre emlékeztetni, miket a' szabadság ellen alkota. Mi Őt mint egyes embert tekintettük, 's nem mint pártot. A' kamra egy részébül, mellyben nincs szerencsém ülni, talán meggondolatlan szók hangzának; de figyelemre szükség venni azon hosszas harczot 's egyéb mellékes körülményt, mellyek azokat okozák. Egyébíránt reménylem, miszerint a' korona e' nyilatkozatok hallása után nem folytathatja e' bizonytalanságot, különben a' kamra kénytelen leendő tiszteletteljes, de egyszersemind szigoru hangon szólni.“ Guizot tűrhető mértékkel válaszolt, 's elhárítá magáról azon vádat, mintha a' régi felekezeti harczot kívánta volna visszaidézni. Végre Mauguin szólalt meg, 's lényegileg így nyilatkozék: „A' hallott fölvilágításokból különösen két tetteolog tünik ki. Az első azt mutatja meg, miszerint intézvényink teljes gyakorlatban vannak, 's hogy martz. 23ika óta a' korona sem személyekre sem tárgyakra nézve semmi nehézséget nem okozott. A' másikkól pedig az tünik ki, hogy a' meghasonlást annak kell tulajdonítani, kita' korona minister-ségalakításra bizott meg.“ A' dalmatiai marquis: „Hogy, hogy?“ Mauguin: „Ha egyébíránt visszagondolunk azon szavakra, mellyek elhangzának, csudálunk kell, hogy mindenre, személyekre 's tárgyakra, nézve kívánt egyértelműség uralkodék, 's mégis mindeddig nem létesülhete ministerség. Guizot azon föltétet szabá, hogy a' belügyi tárcza legyen tulajdona, mit eleinte megtagadtak ugyan tőle, de később teljesíteni voltak készek. Thiers föltéte szerint Odilon-Barrotnak kamraelnökké kellett volna megválasztatnia. Guizot és a' jobb középmegegyezének ebben, azon egy kis különéssel, hogy ez elnökségbül nem akarának ministerségi kérdést alkotni. Ez az, mi a' személyekre nézve történt, 's említésre méltó, 's én még egyszer ismétlem, mikép teljességgel meg nem foghatom, hogy illy értelemben sem tudott ministerség létesülni. Kérdem már most: talán a' tárgyakra nézve uralkodtak nehézségek? Sokat beszéltek tervekrül, 's különösen ollyanról is, mellyben általánosan mindenki megnyugvék, 's mellyet mindenki egészen ártalmatlannak nevezé. (Tartós kacaj.) A' balközép szerkeszté azon tervet, 's a' szövetekezett baloldal azon párttal egyesülve, mellyet doctrinairnek hínak e' kamrában. E' terv tehát minden véleményét öszpontosíta, mivel azon nyilatkozatot tüzé ki vezérelvül, hogy a' társaságban egy igen fontos kérdés forog föl, 's ez: a' javítás. A' terv e' része igen tetszett a' kamra azon oldalának, mellyen én ülök. Azonban a' terv ugy nyilatkozék tovább, hogy e' kérdés megfejtése a' jövendőt illeti, 's ezért a' kamra másik oldalának tetszett. (Általános kacaj.) A' 2ik czikk a' kamatváltoztatásra vonatkozék. A' megyék kívánják e' rendszabályt, a' kamrai többség pedig négy év óta ohajtja. Az elvet tehát elfogadják; de alkalmazását néhány év mulva kívánják gyakorlásba hozni. Látják Önök már most, hogy a' terv egyik pártnak az elv miatt tetszett, a' másikban pedig ez elvnek gyakorlatba hozását elhalasztani reménylteté. Tehát mindenki meg volt nyugodva. A' spanyol kérdést is érinté e' terv. Első pillanatban határozattá lön: nem bocsátkozni abba, 's hogy a' ministerség esupán jövendőre nézve tartandja fön magának a' szabadon eselekvést.“ Hasonló hangon folytató szavait Mauguin, annak megmutatására, hogy az egész terv semmi szilárdabb

alappal nem dicsékelhetők. A' septembri törvények indítványozott módosítása is igen bizonytalan sikert ígére szerinte, mivel erre nézve a' párikamra megegyezése szükséges, mely bizonyosan hatalmas ellenzést támasztott volna, minthogy az illy rendszabály egyenesen eddigi joggyakorlása egyik ágát támadná meg. Mauguin egyébiránt azt hívé, miszerint e' czikk alatt szükségkép még valamely titkos akadálynak kell lappangni 's valamely titkos föltétnek, mely e' meghasonlást szüli, mert ki lehetné különben, miszerint oly mély belátású nevezetes férfiak két hónapig tanácskozzanak annak meghatározása fölött, hogy nem fognak határozni. (Hosszas kacaj.) Végzetül a' hosszas vita megszüntetését indítványozá Mauguin, mondván, mikép e' pillanatban nem tanácsol ugyan fölráfintézést a' királyhoz; de ha még öt-hat nap mulva is ministerség nélkül leend az ország, akkor véleménye szerint csakugyan fölráfintézést szükséges intézni a' koronához. A' pécsetör, Girod de l' Ain, határozottan tagadá azon állítást, hogy az ország miniszterek nélkül van, mert ő és társai szorgalmasan teljesítik 's folytatandják kötelességüket állandó ministerség kineveztetéséig. A' Gazette de France igen hevesül kel ki e' hosszúságos vitázatok 's általjában azok ellen, kik e' hosszúság és az országra nézve annyira veszélyes fordulatot okozak, 's az egész harezot csupán magányos érdek következményinek tulajdonítják, mikre az ország kívánata semmi befolyást nem gyakorol. —

Olaszország.

(A' római szentszék válasza a' porosz kormányhoz a' vegyes házasságok ügyében.) (Folytatás.) „Ezt előre bocsátva, így folytatja a' szentszék válaszáat, a' kath. vallás nemesak megisméri azon elvet, miszerint az alattvaló hűséggel 's tökéletes hódulással tartozik viseltetni a' világi felsőség iránt polgári ügyekben, sőt azt nyíltan hirdeti 's annak megtartását híveinek szívére köti azon esetben is, midőn az egyház esonkítászenved. A' szentszék, a' kath. vallás elveinek féltékeny őre 's buzgó véde, azon elvek fogatosítását mindig törekedett eszközölni. A' hány tette vonatkozik e' tárgyra, mind megannyi 's csalhatatlan bizonyosága állításának. A' szentatyá 1832 aug. 15-én a' világ minden püspökehez 's kath. népséghez intézett iratából világosan kitűnik ez. Itt fejtegeti továbbá, miszerint a' világi felsőség iránti hódulás nem rekeszti ki az egyházi felsőségnél figyelembe vételét, sőt az isten minden ember fölött áll 's az istennek csak úgy engedelmeskedünk, ha az egyház törvényit híven teljesítjük, mely vallási ügyekben magától az istentől kapá hatalmát; 's így, ha a' porosz vegyes házassági tárgyban a' kath. alattvalók az egyház rendelményit követik, nem támadnak föl a' világi felsőség ellen 's ha a' szentatyá az egyház törvényi teljesítését kívánja kath. híveitől, nem lázítja fel őket a' polgári rend ellen. „S ha jogokon épülő szöze a' vegyes házasságok iránt a' politikai rendben zavart okozna, azt igen fájlná, de igazságos bírónak tekintetbe kell vennie, hogy az-e a' hibás, ki fölmelni volt kénytelen szözeit, vagy ki erre okot szolgáltatott? Milly igazságokon alapult egyébiránt a' szentszék, a' kölni érsek 's a' gneseni és poseni lelkészek bánásmódja a' porosz kormány ellenében, a' lettdolgok elősorozása által, hű oklevelek kíséretében, törekszik a' szentatyá előadni, részint a' porosz kormány emlékiratában felhozott lettdolgok 's állítások felvilágítása, részint annak megmutatása végett: vajjon a' porosz kormány mult évi nyilatkozatában joggal 's okkal mondható-e a' m. é. sept. 13-ki pápai beszédéről, hogy „az legnagyobb részben a' lettdolgok pontatlan előadásán alapszik? Ezután 5. laptól 28-ig, a' mellékelt oklevelekre hivatkozva, Dunin érsek 's alárendelt lelkészeink igazolásul a' vegyes házasságok iránt a' pörös kérdést egyházzogilag adja elő. Végzetül pedig következőleg nyilatkozik a' pápai irat: „Midőn a' lettdolgok illy hosszú sorát tudjuk, csak elfogladan 's pártosság nélküli fő kívántatik határozathozásra: vajjon egykedvű maradhatott-e a' szentszék a' polgári hatalom annyit vállolata ellen, mellyel a' kath. vallás sérthetetlen elveit 's jogait megtámadgató? 'S mivel az 1838 dec. 31-ki porosz emlékirat nem csak a' gneseni és poseni dolgokról szól, hanem Spinelli ügyét is, a' kölni eseményekre vonatkozólag, szóba hozá, szükséges eziránt is, a' dolgok állása valódi felfogásul, bővebben nyilatkozni. 1838 april 7-ki iratában Bunsen porosz követ felvilágításokat kívánt a' bibornok-ministertől bizonyos körlevél iránt, mellyet, a' nyilvános lapok szerint, ugyanazon évi mart. 12-ken Spinelli, ki akkoriban brüsseli ideigl. pápai ügyviselő volt, a' kölni érsekség lelkészeihez intéze, mellynek tartalma: „des dispositions pontificales relativement au carême et une protestation contre l'administration provisoirement établie du chapitre.“ Illy körlevél megjelente annálkább nyugtalanítá a' porosz követet, mivel egy breve létezését rebesgeték, melly Spinellit apostoli helyettesé nyilvánította a' kölni érsek helyébe. Illy körülmények között kötelességének tartá Bunsen azon két levél előmutatását, mellyek egyikét a' már 4 hónap előtt választott Hüszen káptalanhelyettes, másikat pedig a' káptalan intéze a' szentatyához a' négy hónap előtti választás iránt 's mivel tudá, hogy illy hosszúságú késkedés méltólag vonja magára a' szentszék figyelmét, úgy tetté magát, mintha a' levélátadás által érdemet szerezne. Másnap (april 8-án) azonnal bekövetkezék a' bibornok-ministerség válasza, mellyben Bunsent biztosítá, miszerint Spinelli tetterül csak hírlapokból jutha hozzájuk esekély tudósítás, de azonnal irand az internunciusnak, e' dolog valódi állása iránti felvilágítások végett. Együttal tudaták a' porosz követet, mi történt a' szentszék résziről 's mit nem tulajdoníthatni neki. Valóban kiviláglott, miszerint Bunsen, ki a' két levélátadást april 7-ig elhalasztá, jól tudá, hogy a' szentszék hivatalosan nem volt értesítve a' káptalanhelyettes-választásról, miből okosan következtetheték, hogy Spinelli mart. 12-ki körlevele sem a' szentszék meghagyatábul keletkezék. Ennek folyá-

ban tudaták a' követet; miszerint jóval ezelőtt Spinelli által értesültek, hogy valaki a' kölni érsekségből levélben azon súlyos lélekisméreti rajzot festgeté, mellyben az ottani catholicusok léteznek a' 14 napi böjt-engedély miatt, mert nem tudják, ha szabad é húst enniök? Hogy a' szentszék eziránt gondoskodék magas hivatala következtében 's hogy továbbá Spinellit bizá meg annak közlésire azokkal, kik eziránt kérdezősködnek 's kiket hasonló léleknyugtalanosság kínoz; hogy ezen válasz csupán lélekisméreti kétségekre Spinelli közbejárutával történt, mert a' lélekisméretükben háborgatott személyek e' férfit hasznalák, hogy egyedül a' szentszék résziről történetekre szoritkozzanak; hogy a' szentatyá említett rendszabálya által apostoli gondoskodása alatti hívek lelkeit nyugtatá meg, mert a' porosz kormány bánásmódja következtében hívei e' nélkül voltak; 's hogy végre költemény azon breve, mellyben Spinelli apostoli helyettesé van kinevezve a' kölni érsekségben. Illy szabadelmű 's pontos válasz ellenére is Bunsen april 10-ki jegyzékében szükségessé akará tenni, hogy Spinelli többször említett körlevele megsemmítessék 's a' bibornok-minister aláírásával tétessék közhírré. Azon napon ada választ a' bibornok-minister oda nyilatkozván, miszerint a' hírlapi ezikkkel bajlódást méltósága alattinak tartja 's tamuságot adott erre, mert ő sem kívánta soha Bunsentől azon ezikk megsemmítését, mellyek Poroszországban a' kölni ügy iránt jelentek meg 's pedig a' szentszék érdekei ellenére. Midőn Bunsen ez időtájban Romából elutazott, Buch b., mint porosz ügyviselő, a' bibornok-ministernek tudósítást nyujta be, mellyet a' kölni káptalan mart. 29-éről a' szentatyához intéze; ezen tudósításban a' káptalan Spinelli ellen élénk panaszt emelt 's főleg azért, mert Spinelli oda nyilatkozék, miszerint Hüszennek káptalanhelyettesé választatása az egyházi rendeletek ellenére van 's hogy ő nincs apostoli felsőséggel ellátva a' kölni egyház kormányzatára 's hogy az érsek résziről helyettesválasztásra fölhatalmozva nincs a' káptalan 's így a' helyettes által közhírré tett böjt-engedély erőnélküli 's mitemérő. A' szentatyá e' tudósításra azonnal válaszolt majus 8-dikán, mellyben nyilvánítá, miszerint 1837-ki december 5 's 19-ikéről költ levelek 1838 april 7-dikén jutának kezé közé, 's következőleg Spinelli mart. 12-ki körlevele nem meghagyatábul keletkezék szellemére nézve, mert tartalma egészen különböző attól, mellyet ő közöletni rendelt; annyit ugyan megengede Spinellinek, hogy a' mult évben Droste érsek által adott böjt-engedélyt azon évben megújíthassa, de sohasem bizá meg őt itélethozásra a' kölni érsekség jelen kormányzata 's a' káptalanhelyettes választatása iránt. A' szentatyá mintegy tudatá ez iratában, hogy eddig türe az érsekség kormányzatának olyankezében maradását, ki már az érsek erőszakos elvitele előtt is főhelyettes volt. 'S hogy a' kétséget annálkább eloszlassa, nyíltan kijelenté a' szentatyá, miszerint Hüszen János mint a' kölni érsek helyettese csak tovább is folytassa hivatalát, míg az érsek visszatérend, vagy pedig az egyház másképp rendelkezik. 'S nem titkolá el a' szentatyá aggodalmát azon panaszok iránt, mellyek több felül jutának hozzá a' káptalanhelyettes kormányzatára nézve; ennek következtében a' szentatyá kijelenté, külön levelében bánásmódjárul számolásra szólítván fel, hogy tökéletesen hóduljon a' hermesi könyvek iránt hozott apostoli ítéletnek, a' vegyes házasságok ügyében pedig VIII Pius pápa brevéjében foglalt rendeleteket szigorún kövesse. (Vége következik.)

Belgium.

A' Belga Moniteur szerint Courtrayben april 15-dikén a' gyűlésen meghalt Bekaert kir. ügyvéd helyébe Van Cutsomot választák követül; vágytársa, az ellenzést pártfogottja, de Haerne csak 232 szavazatot nyert, ő pedig 413-at. —

Németország.

Pétervár, Bécs 's Berlin között az utóbbi időkbén igen élénk volt a' hiraökök járása; hihetőleg a' francziaországi ministerségi zavarok szolgáltatának okot a' három éjszakai hatalomnak kölcsönös közleményekre 's egyezkedésekre. De nemesak Francziaország, hanem Hannovera is szóba jött ez alkalommal, nehogy Németország keblében hasonló történetek kerüljenek szőnyegre, mint a' francziáknál, mellyek, nézetük szerint, káros befolyásuak. Sokat beszélnek Miklós czár utazásáról, mellyet a' nyár elején kezdend meg 's hihetőleg igen fontos politikai czélok miatt. —

Törökország.

Konstantinápoly, april 3-án. A' diplomácia folyvást törekszik M. Ali 's a' porta közötti harezkitörést elhárítani; néhány nap óta az ausztriai internuncius igen nevezetes jegyzékét intézett ezen szellemben Nuri ebfendíhez, kijelenleg a' külügyi tárczát viszi ideiglen. E' jegyzékben is nyíltan ki van mondva, miszerint a' porta semmi idegen segélyre nem számíthat, ha ő tesz első lépést a' hareznyomor előidézésére. M. Alit a' porta azonban mit sem félhet, mondatik továbbá e' nevezetes jegyzékben, mert az alkirálynak nyíltan kijelenték, hogy résziről béketörést az európai hatalmak semmi esetre nem türendnek, sőt az egyiptusi hajóserget, ha elengedéssel elhagyandja el az alexandriai réveket, az összes európai hajóserget feendő tönkre; M. Alinak Syriába küldött csapatjait csak annyibul tük, mert a' porta hadrakészülése által szinte föl volt erre hiva az alkirály. Minde' mellett is főleg Ponsonby l. 's Roussin hajóvezér részéről aggodalom fejeztetik ki a' béketörést iránt 's ezek illető udvaraikhoz sürgetős iratokat intézének hadsergeiknek a' középtengeren megerősítésére végett. — Az angol-török kereskedési szerződés fogatosításánál napokint szaporulnak a' nehézségek. —

Gabonaa: Pest, majus 7-dikén: Tiszta buza 160, 150, 135; — Kétszeres 123, 120, 110; — Rozs 105, 100, 92; — Arpa 80, 75, 65; — Zab 68, 65, 63; — Köles 100, —, —; — Kukoricza 96, 92, 88; —; Köles kása 200 pesti m. v. garas.